

Preventie armoede
&
Vroegsignalering

Visie gemeente thema armoede

- De gemeente Boekel wil, samen met ketenpartners, duurzame resultaten realiseren door te werken vanuit een totaalaanpak van armoede en daarbij in te zetten op preventie, bewustwording en gedragsverandering (voorkant)
- De voorzieningen die armoede ‘verzachten’ moeten op een goed niveau blijven (achterkant)
- Samen zorgen we voor een netwerk dat mensen structureel ondersteunt om hun leven weer in eigen hand te nemen (burgerkracht en integraal samenwerken)

Opdracht Nadine

- Van visiedocument naar uitvoeringsdocument
- Focus op vroegsignalering en preventie
- Vinden en verbinden van partijen
- Op uitvoeringsniveau het gesprek aangaan
- Verbinding maken naar beleid toe

5 Thema's:

- Samenwerking
- Preventie
- Toegankelijke voorzieningen
- Perspectief bieden naar zelfstandigheid
- Armoedeval

Opgave Samenlevingsbreed

- Geen kant en klare oplossing
- Onderdeel van groter geheel
- Wel kansen, werkende principes, oplossingsrichtingen
- Vraagt anders kijken, anders denken, anders doen (patronen doorbreken, integraal samenwerken)

**Ik neem jullie graag mee
vanuit de Boekelse praktijk**

A dark, irregular ink blot with splatters on a white background. The blot is roughly circular but has jagged, feathered edges. The center is a solid dark blue/black, while the edges are lighter and more diffuse, with small droplets and splatters extending outwards. The overall effect is that of a fresh ink spill or a hand-drawn mark.

Wat is armoede?

Feiten & Cijfers

Landelijke cijfers armoede

- Het duurt vaak gemiddeld vier tot vijf jaar voordat mensen aan de bel trekken met financiële problemen, waardoor schulden hoog kunnen oplopen
- 2,6 miljoen huishoudens komen moeilijk rond
- 320.000 werkenden zijn toch arm, dit is een toename van 60% t.o.v. 2000
- 6 van de 8 miljoen huishoudens ontvangen 1 of meer toeslagen van het rijk
- Bij een aanvraag inkomensondersteuning kan iemand te maken krijgen met **27 regelingen en 8 definities van het begrip inkomen**
- 1 op de 5 huishoudens heeft betalingsachterstanden (= 1,5 miljoen)

Cijfers Boekel

- Boekel telt bijna 11.000 inwoners en 4.062 huishoudens
- 550 huishoudens met een minimum inkomen tussen 1600-1900 euro netto (13%). (Bijstandsnorm is 1536,34 euro voor gehuwd/samenwonend en 1075,44 euro voor 1 persoonshuishouden)
- Ruim 700 ZZP'ers met een laag inkomen tot 15.000 euro (6,6%)
- 250 toekenningen voor inkomensondersteunende regelingen (2018)
- Kosten minimabeleid 2018 is ruim 337.000 euro. Een stijging van 18% t.o.v. 2016
- 196 kinderen van 0-18 jaar groeien op in gezin met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum

Fase 1 Exploratief onderzoek

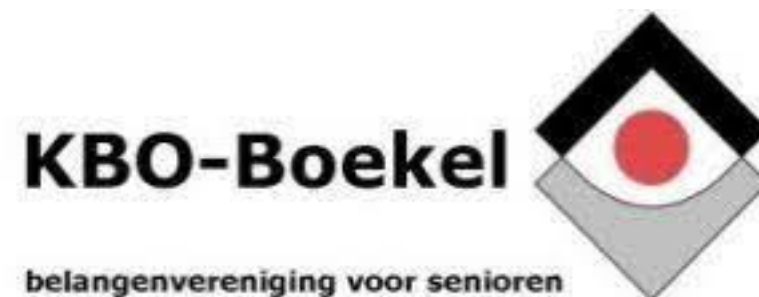

Vluchtelingenwerk Boekel

QUIET

Ervaringsdeskundige –
Vrijwilligers - inwoners
Buurtgemeente

De wil is er...

- **Gemeente:**
 - Armoede preventie – preventieve activiteiten
 - Integraal werken professionals
 - Doelgroep in beeld en bereiken
- **Professionals:**
 - We zitten er klaar voor – veel en mooi aanbod
 - Willen graag inzetten op kracht inwoners
 - Dorpsteam multidisciplinair en integraal
- **Vrijwilligers:**
 - Actief verenigingsleven met sociale netwerken
 - Hart voor het dorp
- **Inwoners:**
 - Ons kent ons – snel oplossingen vinden
 - Staan voor elkaar klaar

Ieder heeft eigen uitdagingen

- **Inwoners – Hoe blijf ik in regie?**
 - Oplossingsgerichtheid beperkt, schaamte, ons kent ons helpt niet, niet gehoord en gezien voelen
 - Vraag: hoe kan ik leren het zelf op te lossen?
- **Vrijwilligers – Hoe kan ik ondersteunen?**
 - Cruciale schakel in signalering
 - Geneigd om het over te nemen
 - Vraag: hoe kan ik handvatten bieden in plaats van blijven oplossen?
- **Professionals – Hoe vind en bind ik de doelgroep?**
 - Gevoel dat doelgroep groeit, geen direct contact, eigen aanbod beperkt zichtbaar
 - Aanbod heeft focus op wat-niet-goed-gaat en niet op perspectief bieden
 - Vraag: Hoe geef ik een inwoner perspectief? Hoe ga ik open het gesprek in?
- **Organisaties**
 - Bezuinigingstaak, vanuit eigen domein en eigen uitdaging, geld vaak leidend
 - Vraag: hoe duurzaam en integraal werken? Hoe inwoners zo veel mogelijk in eigen regie met zo efficiënt mogelijke inzet van de middelen?

Belemmerende patronen

- Armoede activeert niet, zet zelfs stil (geeft geen perspectief)
- Armoedepreventie is van niemand en kent geen eigenaar (welzijn van inwoners is van iedereen)
- Inwoners durven hulpvraag niet zichtbaar te maken
- Rol en positie vrijwilligers wordt onvoldoende op waarde geschat
- Vrijwilligers lossen op, vergroten niet het eigen organiserend vermogen
- Goed en veel aanbod, risico op overlap en hiaten groot
- Professionals redeneren vanuit eigen organisatie belangen (zitten elkaar in de weg of niet verbonden)
- Praten over elkaar en denken voor elkaar, in plaats van met elkaar
- Geschiedenis lastig los te laten

AAN DE SLAG MET ARMOEDE IN BOEKEL

BEVINDINGEN VERKENNING DOOR MAGNIE HUNTING

VAN VISIE NAAR UITVOERINGSAGENDA

WAAROM AAN DE SLAG MET ARMOEDE?
ARMOEDE - MEER DAN TEROFT AAN GELD

SOCIALE UITSLUITING

RISICO OP GEZONDHEIDSPROBLEMEN

TABOE

STRESS

SCHULDEN

INWOENERS BOEKEL FINANCIËEL GEZOND & BIJDAGEN AAN GEZONDER PARTICIPATIE EN VERMOGEN

27 REGELINGEN: GEDACHT VANUIT PROCESSEN NIET VANUIT DE BURGER

HULP VRAAG-HOGE DREMPEL
 OP HOUDEN OP PAKK MET SCHULDELAST IN VERGELIJK TEGEN

DOELGROEP NIET IN BEELD MAAR WORDT VOELBAAR GRETER...

WERKENDE ARMEN 4%
 OUDEREN 16%
 JONGEREN 9%

NIET "BESTRIJPDEN" VAN ARMOEDE MAAR INZETTEN OP KRACHT & ONTWIKKELEN VAN PERSPECTIEF

WAT SPELT ER?
GEMEENTE BOEKEL ZET IN OP VROEGSIGNALERING & PREVENTIE

ONDERSTEUNING & VANGNET ZIJN ER MAAR VERSNIJPERD

EERDER BEREKEN-SCHULDEN BEPERKEN
 GELDPROBLEEMEN BEGINNEN KLEIN MAAR 4 OF 5 JAAR LATER ZIJN ZE GIGANTISCH

WE MISSEN PREVENTIE AAN DE VOORKANT

Aanpak Nadine

Transformatief Actie Leren

Verandering niet op voorhand ontwerpen en implementeren, maar een aanpak faciliteren waaruit verandering en vernieuwing voortkomt (duurzaam)

- **Transformatief**

- Oude vormen loslaten
- Nieuwe vormen ontdekken vanuit nieuwe uitgangspunten

- **Actie**

- Doen, ervaren, korte feedbackloops

- **Leren**

- Resultaat/oplossing nog niet bekend
- Ruimte om te experimenteren, reflecteren en te ontwikkelen

Aanpak Nadine

Transformatief Actie Leren

- **Verbinden op overstijgend perspectief (missie is de baas)**
 - Geeft houvast, toekomstgericht, ieder zijn plek
- **Actieonderzoek verbinden aan beleidsontwikkeling**
 - Rolmodellen, Signalen, patronen, rode draden als input
- **Twee ontwikkelingen gestart in de praktijk**
 - **Preventie** (jongeren en ouderen)
 - Activiteiten gericht op ontmoeten doelgroep
 - Met de doelgroep in gesprek
 - Gezamenlijk leren vanuit hun verhalen/ervaringen/behoefte
 - **Vroegsignalering** (samen slimmer werken)
 - Pioniersgroep professionals, ervaringsdeskundige en vrijwilligers
 - Experimenten voor vroegsignalering

Experiment
Bewustwording omgaan met klein budget – uitkering en toeslagen (Statushouders)

Hoe kunnen we dit aanpakken?
Ideeën

- Naar de kringloop en winkels om te ervaren hoe duur dingen zijn
- Marktplaats – hoe werkt het?
- Budgettering met mensen
- Leren geven en nemen – gesprek
- Basis groepstraining – reëel beeld van Nederland
- Inrichtingsbedrag vanuit de gemeente (3500 Euro) – aanleiding voor gesprek
- Wederkerigheid op ontvangsten
- Buddy met al geïntegreerde statushouders voor bijstellen beelden
- Tolken telefoon nodig – zelf laten betalen mogelijke regel bij nalatigheid

Welke zijn interessant?
OPVOEDEN EN BEGRENZEN

- Basistraining & buddy
- Wederkerigheid (oa op inrichtingsbedrag)

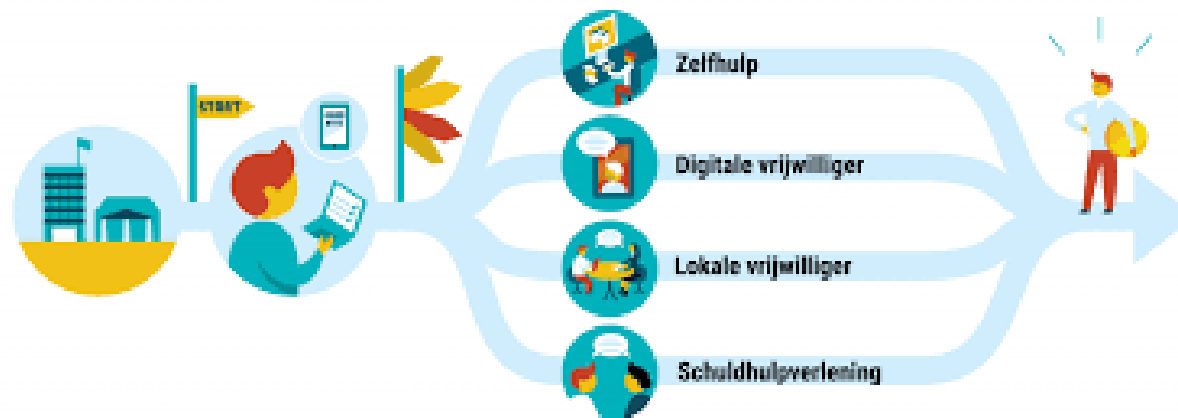
Wat pakken we als eerste op?

- Procedure nieuwkomers inzichtelijk maken; waar kan wederkerigheid worden ingebracht?
- Wie weet wanneer wat?

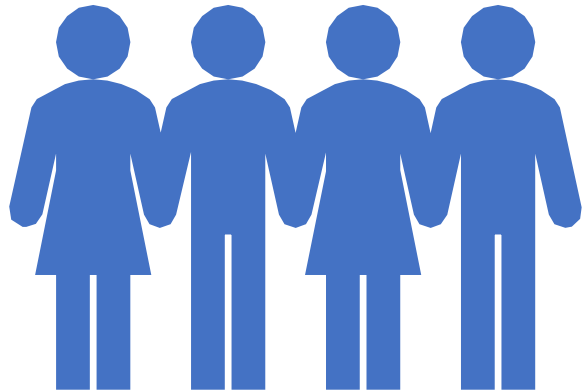
 PIONIERSCIRKEL

SERIE A

Werkende principes actieonderzoek

- Perspectief heeft trekkraft en energie
- Vrijwilliger belangrijke schakel vroegsignalering
- Inzetten ervaringsdeskundigheid bereiken doelgroep en rolmodel voor inzichten beleid
- Professionals: elkaar echt leren kennen is noodzakelijk om optimaal gebruik te maken van elkaars mogelijkheden
- Iemand moet overall focus en regie hebben op perspectief en daarop (collectief) verbinden, samenwerken en ontwikkelen. Oren en ogen gemeenschap, voeten in de klei, richting geven, wat kansrijk is aanjagen, spiegelen
- Hulp vragen op perspectief is makkelijker en minder kwetsbaar dan hulp vragen op probleem
- Leren is duurzame oplossing. Je leert door doen en ervaren, niet doordat het wordt overgenomen

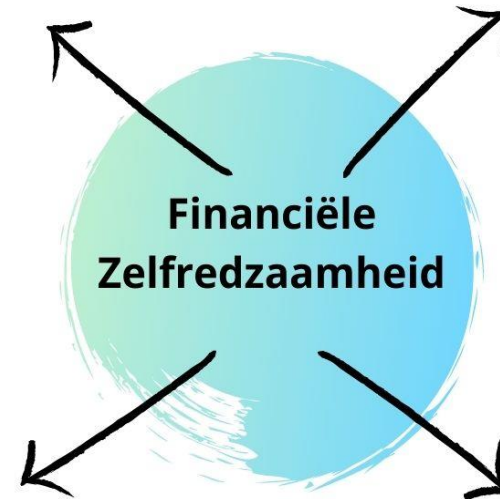
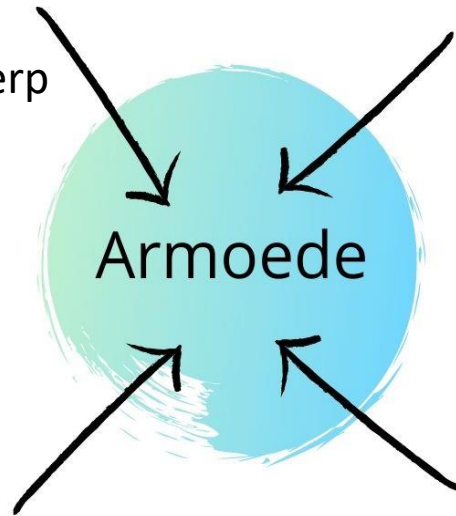

Veel push, weinig pull

Veel energie van mensen gericht op oplossen
in plaats van preventie (voorkomen)

Gaan we ook voor pull?

- Focus vanuit eigen perspectief
- Hiaten aanbod
- Demotiverend onderwerp
- Geen successtappen

- Perspectief klant leidend
- Ieder zijn eigen plek / rol
- Vraagt samenwerking
- Samen stappen zetten geeft energie en vertrouwen

Kansen; Met Boekel goud in handen

- **Missie de baas houden!**
- **Doelgroep stem geven als ambassadeur en rolmodel**
- **Samenwerken (integraal) op missie**
- **Ervaringsleren (duurzaam)**
- **Combineren actieonderzoek en beleidsontwikkeling**

Call to action

- **Hoe komen jongeren zelf in beweging?**
- **Wat kunnen wij daaraan doen om te faciliteren?**
- **Hoe geef je jongeren een stem in sociaal maatschappelijke vraagstukken?**

Welkom bij **Boekelse** **University**

Het platform waar jongeren en kinderen samenkomen om te werken aan sociale- en maatschappelijke vraagstukken

- 3 jongeren als ambassadeur (community building en rolmodel)
- Activiteiten passend drijfveren jongeren (Ontmoeten)
- Thema's bespreekbaar maken (stabiliseren en inspireren)
- Passend ondersteunen waar nodig (weerbaar maken)
- Peer-to-peer educatie (activeren)
- Ontwikkelen welzijn, kennis, sociale vaardigheden (bewegen, talentontwikkeling, onderwijs)
- Young talents als stem doelgroep

Aanbevelingen

- **Verbinder op perspectief – als geweten en ambassadeur van de missie**
 - Overzicht van het geheel
 - Signaleren en aanjagen
 - Onafhankelijke positie
 - Partijen verbinden
 - Patronen bespreekbaar maken en waar nodig doorbreken
- **Experimenten voor actieonderzoek**
 - Het echte verhaal creëren
 - Vanuit de praktijk samen bouwen – DOEN!
- **Leergroepen voor gezamenlijk leren-samen-werken aan 1 missie**
 - Praten en reflecteren met elkaar vanuit veilige leeromgeving
 - Casuïstiek als voertuig om te leren en ontwikkelen vanuit praktijk